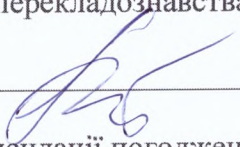

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною
«Комплексна дисципліна: іноземна мова II і переклад»

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	<u>Німецька мова та література і переклад та англійська мова;</u> <u>Французька мова та література і переклад та англійська мова;</u> <u>Переклад (китайська та англійська мови);</u> <u>Переклад (іспанська та англійська мови)</u>
спеціалізація	<u>035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька;</u> <u>035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька;</u> <u>035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська;</u> <u>035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська</u>

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
"27" серпня 2024 року, протокол № 1
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
"27" серпня 2024 року, протокол № 7
Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків-2024

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Комплексна дисципліна: іноземна мова II і переклад». Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання складає 16 кредитів, тобто 480 годин. Обсяг самостійної роботи складає: для студентів денної форми навчання – 232 годин, заочної – 406 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Розділ 1. Іноземна мова-II

Розділ 2. Практика перекладу Денна форма навчання

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Сучасні перекладацькі технології. Системи автоматизації перекладу:						
Тема 1.	15		9			5
Тема 2.	15		9			5
Тема 3.	14		9			6
Тема 4.	15		9			6
Переклад конференцій:						
Тема 1.	15		10			6
Тема 2.	15		9			6
Тема 3.	15		9			6

Разом за розділом 2	104		64			40
2 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Переклад англomовних текстів у сфері надання медичної допомоги:						
Тема 1.	20		10			11
Тема 2.	20		10			11
Тема 3.	20		10			11
<i>Переклад конференцій:</i>						
Тема 1.	22		9			11
Тема 2.	22		9			12
Разом за розділом 2	104		48			56
3 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Переклад англomовних текстів у сфері надання медичної допомоги:						
Тема 1.	15		6			9
Тема 2.	15		6			9
Разом за розділом 2	30		12			18

Заочна форма навчання

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Переклад англomовної юридичної літератури. Юридична система США:						
Тема 1	35		7			29
Тема 2	35		7			29
Тема 3	36		6			28
Разом за розділом 2	106		20			86
2 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Переклад англomовної технічної літератури. Переклад англomовних засобів захисту інтелектуальної власності:						
Тема 1	26		4			22
Тема 2	26		3			23
Тема 3	26		3			22
Тема 4	26		4			23
Разом за розділом 2	104		14			90
Разом за 2-й семестр						
3 семестр						
Розділ 2. Практика перекладу: Переклад англomовної технічної літератури. Переклад англomовних засобів захисту інтелектуальної власності:						
Тема 1	15		2			13
Переклад англomовної юридичної літератури. Юридична система США. Тема 1	15		2			13
Разом за розділом 2	30		4			26

Завдання для самостійної роботи

Розділ 1. Іноземна мова-II

Семестр 1

№ Теми	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Виконання вправ на контекстне вживання лексики теми	0	22
	Домашнє читання: E. O’Neil “Long Day’s Journey into the Night” та виконання вправ для аналізу тексту та вивчення лексики	10	0
	Написання есе-заяви для участі у програмі міжнародного академічного обміну; ознайомлення з рекомендаціями з підготовки доповіді та підготовка індивідуальних доповідей за проблематикою, що вивчається; аудіювання промов К. Робінсона та С. Джобса	10	21
2	Виконання вправ на контекстне вживання лексики теми	0	22
	Домашнє читання: L. Hellmann “The Autumn Garden” та виконання вправ для аналізу тексту та вивчення лексики	10	0
	Опрацювання інтернет-джерел та підготовка індивідуальних доповідей за проблематикою, що вивчається; словникова робота з номінаціями цінностей	11	21
	Разом за семестр 1	41	86

Семестр 2

№ Теми	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
3	Виконання вправ на контекстне вживання лексики теми	0	40
	Домашнє читання: T. Williams “Orpheus Descending” та виконання справ для аналізу тексту та вивчення лексики	14	0
	Прослуховування аудіозапису інтерв’ю з питання цензури радіо- та телепередач у Великій Британії; опрацювання інтернет-джерел та підготовка індивідуальних доповідей за проблематикою, що вивчається; написання резюме тексту уроку	14	6
4	Виконання вправ на контекстне вживання лексики теми	0	40
	Домашнє читання: J.B.Priestley “Dangerous Corner”, прослуховування аудіовистави BBC та виконання справ для аналізу тексту та вивчення лексики	14	0
	Аудіювання TED-промови А. де Боттона	15	5

	Разом за семестр 2	57	91
--	---------------------------	-----------	-----------

Семестр 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
5	Індивідуальне читання твору за вибором (250 стор.)	32	13
	Прослуховування аудіо записів (думки фотографа про особливості фотографування людей: інтерв'ю з психологом про розуміння емоцій)	32	13
Разом		64	26

Розділ 2. Практика перекладу

5.1. Денна форма навчання

1-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1 семестр			
Розділ 2.	Ознайомитися з типами систем автоматизації перекладу	5	Підсумковий контроль
	Вивчити функціонал систем автоматизації перекладу	5	
	Завантажити англomовний текст суспільно-політичного характеру та виконати його переклад засобами Memsources	6	
	Ознайомитися з техніками інформаційної компресії	6	
	Завантажити англomовну промову суспільно-політичної тематики і перекладати усно (послідовно, синхронно) українською мовою, переклад записати на диктофон, перевіряти власний переклад, доки його якість не набуде найвищого рівня.	6	
	Тренувати переклад з аркуша, використовуючи програму Scroll	6	
	Тренувати послідовний переклад, записуючи власний переклад на диктофоні	6	
Разом за розділом 2		40	

2 семестр

Розділ 2	- Unit 4 (вправи 7, 8) - Unit 2 (вправи 7, 8) - Unit 3 (вправи 7, 8) - Додатково знаходити статті, відео за темою уроку та практикувати усний послідовний переклад - Завантажити англomовну промову суспільно-політичної тематики і перекладати усно (послідовно, синхронно) українською мовою, переклад записати на диктофон, перевіряти власний переклад, доки його	11 11 11 11	Поточний та підсумковий контроль
----------	---	----------------------	----------------------------------

	якість не набуде найвищого рівня. • Тренувати переклад з аркуша, використовуючи програму Scroll	12	
Разом за розділом 2		56	

3 семестр			
Розділ 2	- Додатково тренувати переклад з аркуша у програмі Scroll - Додатково знаходити статті, відео за темою уроку та практикувати усний послідовний переклад	9 9	Поточний та підсумковий контроль
Разом за розділом 2		18	

5.2. Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1 семестр			
Розділ 2.	Опрацювати термінологічний блок за розглянутими темами	29	Підсумковий контроль
	Завантажити та перекласти тексти, що стосуються процедури розгляду злочинів та дрібних правопорушень, з англійської мови українською	29	Підсумковий контроль
	Завантажити та перекласти тексти, що стосуються процедури розгляду злочинів та дрібних правопорушень, з української мови англійською	28	Підсумковий контроль
Разом за розділом 2:		86	
2 семестр			
Розділ 2	Контрольне завдання 1 за матеріалом Unit 1 (частина (Ч)1, впр. 8; Ч2, впр. 8), Unit 2 (Ч.1, впр. 8; Ч.2, впр. 8)	22	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання 2 за матеріалом Unit 3 (Ч. 1, 2), додатковий текст 1	23	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання 3 за матеріалом Unit 4 (Ч. 1, 2; Ч.2, впр. 8)	22	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 5 (Ч. 1, 2; додатковий текст 2)	23	Поточний (Moodle)
Разом за розділом 2:		90	

3 семестр			
Розділ 2	Знаходити матеріали (статті, відео) за темою уроку та тренувати усний послідовний переклад з англійської мови українською та з української мови англійською.	13	Поточний (Moodle)
	Знаходити матеріали (статті, відео) за темою уроку та відпрацьовувати навички перекладу з аркуша	13	Поточний (Moodle)
Разом за розділом 2:		26	

Вимоги до студентів:

Денна форма навчання

I семестр

1. В межах завдань 1-3 студенти самостійно знайомляться з типами систем автоматизації перекладу та вивчають функціонал систем автоматизації перекладу. Вони самостійно виконують письмовий переклад автентичних текстів суспільно-політичної тематики засобами хмарної системи автоматизації перекладу *Memsources*, використовуючи усі її можливості – пам'ять перекладу, термінологічну базу, модуль машинного перекладу, модуль управління проектами. Паралельно із засвоєнням усього функціоналу системи автоматизації перекладу, студенти працюють із новою лексикою, а також вдосконалюють перекладацькі навички й уміння. Підготовка до практичних занять також передбачає роботу з інформаційними сайтами, присвяченими системам автоматизації перекладу та відповідними каналами на YouTube.

2. В межах завдань 4-6 студенти самостійно ознайомлюються з техніками інформаційної компресії, практикують техніку “shadowing”, завантажують англomовну політичну промову та практикують її синхронний переклад. Усі тексти носять автентичний характер, завдяки чому студенти постійно розширюють свої фонові та предметні знання. Виконуючи усний переклад самостійно, студенти записують власне мовлення з метою його подальшої перевірки та аналізу, навчаються самостійно визначати типи помилок та виставляти оцінку за власний переклад.

II семестр

1. В межах завдань 1-4 студенти засвоюють предметні знання у сфері загальних понять з першої медичної допомоги, асептиків і антисептиків, перев'язування і перев'язувальних матеріалів, засвоюють відповідну термінологію та розвивають власні уміння письмового й усного (з аркуша та послідовного) перекладу.

2. В межах завдань 5-6 студенти завантажують англomовну промову суспільно-політичної тематики і практикують її синхронний переклад. Усі тексти носять автентичний характер, завдяки чому студенти постійно розширюють свої фонові та предметні знання. Виконуючи усний переклад самостійно, студенти записують власне мовлення з метою його подальшої перевірки та аналізу, навчаються самостійно визначати типи помилок та виставляти оцінку за власний переклад.

III семестр

В межах завдань 1-2 студенти тренують переклад з аркуша у програмі Scroll за темою занять, а також знаходять статті, відеоматеріали за темою уроку та практикують усний послідовний переклад

Заочна форма навчання

I семестр

1. В межах завдань 1-3 студенти самостійно знайомляться з особливостями функціонування системи карного та деліктного права США. Вони самостійно працюють із текстами, запропонованими у рамках курсу, для закріплення розглянутої аудиторно термінології. Їм також пропонується знайти тексти, пов'язані з кримінальною процедурою та процедурою розгляду справ про дрібні правопорушення англійською та українською мовою та перекласти у зворотному напрямку. У такий спосіб студенти матимуть змогу розвивати навички перекладу, при цьому розширюючи свої фонові знання. Студенти самостійно працюють і з аудіо та відеоматеріалами, які вони знаходять на власний вибір. Таким чином вони покращують навички перекладацького скоропису, а запис власного мовлення дозволяє проконтролювати якість виконаного перекладу.

II семестр

В межах завдань 1-4 студенти самостійно, до початку сесії, опрацьовують уроки 1 (Форми захисту інтелектуальної власності), 2 (Об'єкти патентування), 3 (Патентна документація США), 4 (Типи патентів), 5 (Інструменти захисту), 6 (Опис патенту. Заявка та специфікація), 7 (Опис патенту. Переклад титулу та анотації) та 8 (Опис патенту. Передумови винаходу). Решта уроків (9 – Особливості перекладу анотації винаходу, 10 – Переклад опису креслень), 11 – Особливості перекладу формули винаходу та 12 – Переклад повного опису винаходу) опрацьовуються в аудиторії під час сесії. Результати виконання контрольних завдань (письмовий переклад) по кожному із згаданих уроків завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*. В межах контрольних завдань студенти самостійно розглядають основні структурні компоненти патенту, знайомляться з основними поняттями патентного права в англійській та українській мові, складають поняттєві схеми, завантажують зразки патентів англійською мовою й перекладають їх. Оскільки матеріал, який студенти проходять аудиторно, пов'язаний з основними типами патентів, студентам необхідно ознайомитися з базовими поняттями, що їх описують. Таким чином студенти не тільки розширюють свої предметні знання, але й охоплюють додатковий термінологічний апарат, що застосовується у сфері засобів захисту інтелектуальної власності. Кожне завдання включає вправи на усний переклад з аркуша та письмовий переклад. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

III семестр

В межах завдань 1-2 студентам пропонується знайти тексти, пов'язані з темами перекладу повного опису винаходу та перекладу договорів, англійською та українською мовою та перекласти у зворотному напрямку. У такий спосіб студенти матимуть змогу розвивати навички перекладу, при цьому розширюючи свої фонові знання. Студенти самостійно працюють і з аудіо та відеоматеріалами, які вони знаходять на власний вибір. Таким чином вони покращують навички перекладацького скоропису, а запис власного мовлення дозволяє проконтролювати якість виконаного перекладу.

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання, які виконуються у межах самостійної роботи, сприяють більш ефективній підготовці студентів до поточного та підсумкового контролю за рахунок розширення фонових знань та додаткового розвитку необхідних навичок. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Основна література

1. Ольховська А. С. Практикум з письмового перекладу текстів суспільно-політичної тематики засобами систем автоматизації перекладу : навчально-методичний посібник. Харків : Видавництво ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. 116 с.
2. Ольховська А. С. Синхронний переклад у суспільно-політичній сфері : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)]. Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 152 с.
3. Статівка А. О. Мистецтво синхронного перекладу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2023. № 59. Т. 3. С. 164–167.
4. Черноватий Л.М., Царьова С.О. Переклад текстів англомовних засобів захисту інтелектуальної власності патенти знаки для товарів та послуг: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2010. 256 с.
5. Черноватий Л.М. Книга для викладача до навчального посібника для студентів вищих закладів освіти: Переклад текстів англомовних засобів захисту інтелектуальної власності патенти знаки для товарів та послуг. Вінниця: Нова книга, 2010. 72 с.

6. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англomовної юридичної літератури. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). Вінниця: Нова книга, 2007. 720 с.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). Вінниця: Нова книга, 2005. 496 с.
8. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). Вінниця: Нова книга, 2017. 272 с.
9. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ганічева Т.В. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини: книга для викладача. Вінниця: Нова книга, 2017. 176 с.
10. Anna Stativka. Simultaneous interpreting: training techniques. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/86dda6cf-cb60-4538-b8ef-7cb804c05417>
11. Memsourсe Editor User Manual. URL: http://wiki.memsourсe.com/wiki/Memsourсe_Editor_User_Manual.

Допоміжна література

1. Кочерга О., Мейнарович Є. Англійсько-український словник наукової літератури (Фізика та споріднені науки). Вінниця: Нова книга, 2010. 1390 с.
2. Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Булонської декларації”. Львів, 21-23 листопада 2003. Львів: Львівська політехніка. 111 с.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 – 2004 рр.) / За редакцією В.Г. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. Тернопіль: ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. 147 с.
2. Прикладне термінознавство: Навч. посіб. за ред. В.В. Дубічинського та Л.А.Масенко - Х.: НТУ“ХПГ”, 2003 -144с.
3. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з інтелектуальної власності / Уклад.: М.Г. Гінзбург, Л.М. Дунаєвський, І.О. Требульова та ін. За заг. ред. А.А.Рудника. Х.: Укртрансгаз, 1999. 560 с.
4. Bowker L. Computer-aided Translation Technology: A Practical Introduction. Ottawa : University of Ottawa Press, 2002. 185 p.
5. Computers and Translation: a translator’s guide. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2003. 351 p.
6. Kenny D. CAT Tools in an Academic Environment: What are They Good for? *Target*. Vol. 11:1. 1999. P. 65–82.
7. Kenny D. Teaching Machine Translation & Translating Technology : A Contrastive Study. Workshop on Teaching Machine Translation : VIII MT Summit, 2004 : proceedings. Geneva, 2001. URL: <http://www.dlsi.ua.es/tmt/docum/TMT2.pdf>.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.accreditation-council.de/
2. www.europa.eu.int/comm/education/recognition/
3. https://commission.europa.eu/education/skills-and-qualifications/develop-your-skills/language-skills/interpretation-training-toolbox/scitrain-training-modules-interpreting-students_en
4. <https://learningenglish.voanews.com/z/3521>
5. <https://www.nato.int/cps/en/natohq/news.htm>
6. <https://intrain.ditlab.it/>

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені
Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>